

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 440.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e127415/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Rigtige og tredoblte Møde. 1848

Frembygn den 6te Decbr.

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæs.

Debetoren: Jeg ma ogsaa erindre mig end, at Sagen ikke er under Behandling i Afdelingen, thi jeg tror alle, at de efter sin Beskaffenhed er egnet dertil; men naar der da bliver Spørgsmaal om at overgive den til en Comitee, saa vil jeg tillade mig at bemærke, at Børnemagtscomiteen er en temmelig talrig Comitee, og jeg tror, at man har gjort den for stor, at der ikke er behov for den i den talrige Comitee, som i den mindre talrige Comitee vil det blive ubarnligt, men ogsaa deri, at Sagen behandlede igennem Afdelingen, og al Afdelingen udmærkte Comiteen. Jeg tror, at efter denne Sags Beskaffenhed vil det være tilstrækkeligt, om der udbrændes en Comitee af 3 eller 5 Medlemmer, og hvis den kom til at bestaa af 3 Medlemmer, saa kunde maaskee Valget af disse, uden Standsning af Forsamlingen forhandles, ser i Dag.

Formanden: Herjaavnt! Valget kunde ske allerede i Dag, tror jeg, at der er tilfældigt, der taler for den ældre Debetors Mening, men man pleier ikke at anføre det for ønskeligt, at der udbrændes en Comitee den samme Dag; man ønsker at overgive, horetoedes den skal sammensettes, og hvis det havde udsat til det næste Møde, saa vilde Sagen dermed komme til at ligge i Forhandling. Jeg ma i saa Henseende bemærke, at der i Juhludvalgets Stridelse er udtalt et Punkt om, at Sagen inderst muligt maatte blive forhandlet.

Udvalgets Medlem: Jeg har ikke troet, at denne Sag vil fremfalde nogen vidtstgørende Diskussion i Børnemagtscomiteen, hvorefter jeg frygter for, at det vil medføre Vidtestigelse, derfor der endnu i Dag skal indbringes en foregaaende Comitee i Sagen, eftersom det er nødvendigt, at der skal være absolut Pluralitet ved Valget af Comiteemedlemmer, hvilket let vil medføre flere Omvalg, da man ikke har haft tilstrækkelig Tid til at overveje, hvem man vil give sin Stemme.

Bemærkning: Jeg skal tillade mig at foreslaae, at det ma overleedes til Børnemagtscomiteen at udbrænde en Undercomitee, bestaaende af 3 eller 5 Medlemmer af dens Midte, til at behandle dette Forslag.

Formanden: Jeg tror, at den kan gjøre dette paa egen Haand. Det lader dog til, at der er en almindelig Stemning for, at Sagen skal gaar over til Børnemagtscomiteen, og jeg skal derfor tillade mig at sætte dette Spørgsmaal under Afstemning.

Ved den derpaa følgende Afstemning blev det med 108 Stemmer imod 2 bestemt, at Sagen skulde taget under Behandling af Børnemagtscomiteen.

Formanden: Der staaer nu blot tilbage at beramme Dagsordenen for det næste Møde. Dette vil blive afholdt paa Onsdag Kl. 1, og vil der i samme Møde at forhandle det Forslag, der er indgivet af Rigsdagsmanden for Frøsø Amt 4te Distrikt (Grundtvig), og som angaar Krigen Forskjæftelse.

Mødet løses.

Umiddelbart efter Afholdelsen af ovenstaaende Møde sammensatte Børnemagtscomiteen og afgav samme Dag nedenstaaende Betænkning over det til Comiteen henviste Udkast til en Paaat angaaende midlertidig Forandring i Afgangen til at erholve Styremandspatent m. v.

Det foreslaaes, at Udkastet indtil videre i § 1, 4de Linie og i § 2, 2de Linie, forandres til „saalange Krigsforholdene vedvaere“.

Med denne Forandring indhides, at Forsamlingen angaar det foretagne Udkast.

Herjendahl. Georg Christensen. Van Dodum.
(Citeres.)

H. Johansen. H. Nielsen. G. R. Petersen.
(Formand.)

B. Sørensen. T. Fjering. H. E. Larsen. B. Højing.
(Citeres.)

Formanden: Jeg vil tillade mig at anfærdre:

1) Et Underbøge fra Rigsdagsmanden for Ribe Amt 6te Distrikt (Elich), om at en af 24,072 Mand udforsvret Udbrøse om Sleivigs fremtidige Forhold til Danmark samt Krigen Forskjæftelse ma af Rigsdagsmanden blive tilføjet Regjeringen som et vigtigt Stille i Stemminger i Landet. Krævsen er indleveret den 22de December 1848.

2) Regle af Rigsdagsmanden for Odense Amt 3te Distrikt (Beth) indleverede Bemærkninger af J. Heide i Udledning af Forsamlingen, hvilke ønskes afleverede til Grundlovscomiteen.

Disse Dagsordenen har Rigsdagsmanden for Frøsø Amt 4te Distrikt (Grundtvig) Læst:

Grundtvig: Det Underbøge, som jeg har taget mig den Frihed, og som jeg har følt mig berettiget til at stille, gaar ud paa, at den ældre Rigsdagsmand paa det danske Følle Begne vil udtale det Væste, at Regjeringen uden frugtlosse Fredsunderhandlinger vil anvende hele Rigets Styrke til inderst muligt at undertrykke det frivilligtværende Dyrer og fjerne Danmark fuld Raadighed ved Hættigheden om Sleivig som det gamle Sønderyjland. — Gættende Hr. Formand! Vi vide det alle, at da Sleivig-Hollænderne i fjættede foraar gjorde Dyrer, da stode de ingeniante blot paa Hjælp, de vendte fra det saaleste store nylde Foderland, men de stode iher derpaa, hvad de ogsaa daent udtalte, at vi Danske vore et dyrt og usammenhangende Følle, altsaa at vi egentlig set ikke vore noget Følle, men kun en liden God Døddere, ja Levende, som man kunde byde, hvad det skulde vore. Nu, Gud ske Lov! Dyrererne lorte snart, at de havde dog taget mærkelig Hell, thi hvilke Dyrer det danske Følle end kan have, som ethvert Følle har sine, og hver bydt end Danmark var janket fra sin gamle Berdighed — vedværende ikke blot i sine Raabere men ogsaa i sine egne Dine —, saa sette dog ved denne Leilighed de Danske, sette vi dog alle, at vi ikke blot var et Følle, men et af de ældste Følle, borgelige Sællaber og Broderfaber paa hele Jærens Kreds, og at vi havde fra Kristd Tid vandt et Ravn, og nydt en Fred, og smagt en Frihed, og smagt et Lys, som det ikke blot var enhver Danneamnds hellige Pligt at vare om, men vor medfødte Klæfteds magtige Drift at forsvare til vor sidste Bloddrøabe. Ja det ved jeg, det vide vi alle det vore en almindelig Føllestælle ved Dyrerens Udbrud, og det var da det almindelige Følleønske, at man uden frugtlosse Fredsunderhandlinger vilde drage Sværdet og ikke stille det i Skeden, ser Dyreret var undertrykt, ser Sleivig var vundet tilbage. Det var Følleønsket, og ligesom Bæren sig, saa vorede Mødet, og saa beskjæftedes Forsættet, at nu maatte det bare eller drifte, hver Gang vi tænkte derpaa — og vi kunde ikke glemme det — at det var ikke blot Danmarks Være, som stod paa Spil, ikke blot det gamle Grundtvig, man vilde fjerne, ikke blot Dannevilke, Dyrererne med Haandlatrer trampede paa, men det var tillige 200,000 Mennester, en lyvende Del af hele det lille danske Følle, som Dyrererne vilde for end lortre fra Nederlandet og fra Nordermaalet, som man river et Barn fra Norderens Arme, for at øffe det paa sin Klybd Alder, thi saaledes vilde Dyrererne jo øffe den danske Befølling i Sønderyjland paa den grandfædels berfættede og røngjættede Tidsfædts Afgudstølle.

Det var i Foraaret 1848, i det store Verdensaar, da Lærningen blev løst, ikke blot for Danmark, men for hele Euretops Fremtid. Og nu, nu siddes vi her som det danske Følle Sønderud til den første danske Rigsdag i 2 Kartusener; vi siddes her ikke sammenslittede ved Dyrerfættig, men sammenslittede af vor Krævsen, til med Frihed og Berdighed at udtale Føllens Stemme om Rigets Lære og selske Værdi, vi siddes her ser at raadslæse om Rigets Forsvar og om Rigets Styrke og om alle Føllestædets Berfættelse i Fremtiden, og til vort store Ansvar havee ogsaa først og fald, at vi inderst Mellest maare glemme det Kærværende med sin store stenskvalgte Fætt, thi dersom vi siddes her